

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 8 maja 2019 r.*

Odwołanie – Polityka gospodarcza i pieniężna – Rozporządzenie (UE) nr 1024/2013 – Artykuł 6 ust. 4 – Rozporządzenie (UE) nr 468/2014 – Artykuł 70 ust. 1 – Nadzór ostrożnościowy nad instytucjami kredytowymi – Zadania powierzone Europejskiemu Bankowi Centralnemu (EBC) – Jednolity mechanizm nadzorczy – Wykonywanie tych zadań przez właściwe organy krajowe – „Mniej istotna” instytucja kredytowa – „Szczególne okoliczności” uzasadniające uznanie instytucji kredytowej za „mniej istotną”

W sprawie C-450/17 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 26 lipca 2017 r.,

Landeskreditbank Baden-Württemberg – Förderbank, z siedzibą w Karlsruhe (Niemcy), reprezentowany przez A. Glosa, T. Lübbiga i M. Benzinga, Rechtsanwälte,

wnoszący odwołanie,

w której pozostałymi uczestnikami postępowania są:

Europejski Bank Centralny (EBC), reprezentowany przez E. Koupepidou i R. Baxa, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez H.G. Kamanna, Rechtsanwalt,

strona pozwana w pierwszej instancji,

Komisja Europejska, reprezentowana przez W. Möllsa i K.P. Wojcika, działających w charakterze pełnomocników,

interwenient w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: J.C. Bonichot, prezes izby, R. Silva de Lapuerta (sprawozdawca), wiceprezes Trybunału, A. Rosas, L. Bay Larsen i M. Safjan, sędziowie,

rzecznik generalny: G. Hogan,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 5 grudnia 2018 r.,

* Język postępowania: niemiecki.

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W odwołaniu Landescreditbank Baden-Württemberg – Förderbank (zwany dalej „Landescreditbank”) wnosi o uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 16 maja 2017 r., Landescreditbank Baden-Württemberg/EBC (T-122/15, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”, EU:T:2017:337), w którym Sąd oddalił jego skargę zmierzającą do stwierdzenia nieważności decyzji ECB/SSM/15/1 Europejskiego Banku Centralnego (EBC) z dnia 5 stycznia 2015 r., wydanej na podstawie art. 6 ust. 4 i art. 24 ust. 7 rozporządzenia Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzającego Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (Dz.U. 2013, L 287, s. 63), (zwanej dalej „sporną decyzją”).

Ramy prawne

Rozporządzenie nr 1024/2013

- 2 Zgodnie z motywem 55 rozporządzenia nr 1024/2013:
„Powierzenie EBC zadań nadzorczych oznacza, że będzie na nim spoczywać istotna odpowiedzialność za zapewnienie stabilności finansowej w Unii oraz za wykorzystywanie swoich uprawnień nadzorczych w jak najbardziej skuteczny i proporcjonalny sposób. [...]”.
- 3 Artykuł 1 akapit pierwszy tego rozporządzenia stanowi:
„Niniejsze rozporządzenie powierza EBC szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi, aby przyczynić się do bezpieczeństwa i dobrej kondycji instytucji kredytowych oraz stabilności systemu finansowego w ramach Unii i każdego państwa członkowskiego, w pełni i z należytą starannością uwzględniając jedność i integralność rynku wewnętrznego w oparciu o równe traktowanie instytucji kredytowych w celu zapobieżenia arbitrażowi regulacyjnemu”.
- 4 Artykuł 4 rzeczowego rozporządzenia, zatytułowany „Zadania powierzone EBC”, stanowi w ust. 1:
„W ramach art. 6 – zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu – EBC posiada wyłączną kompetencję w zakresie wykonywania, do celów nadzoru ostrożnościowego, następujących zadań w odniesieniu do wszystkich instytucji kredytowych mających siedzibę w uczestniczących państwach członkowskich:
[...]”.
- 5 Artykuł 6 tego samego rozporządzenia przewiduje:
„1. EBC wykonuje swoje zadania w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego, w którego skład wchodzi EBC i właściwe organy krajowe. EBC odpowiada za skuteczne i spójne funkcjonowanie jednolitego mechanizmu nadzorczego.
[...]”.
4. Jeśli chodzi o zadania określone w art. 4, z wyjątkiem ust. 1 lit. a) i c), EBC ma obowiązki określone w ust. 5 niniejszego artykułu, a właściwe organy krajowe mają obowiązki określone w ust. 6 niniejszego artykułu, w ramach i z zastrzeżeniem procedur, o których mowa w ust. 7 niniejszego artykułu,

w odniesieniu do nadzoru nad następującymi instytucjami kredytowymi, finansowymi spółkami holdingowymi lub finansowymi spółkami holdingowymi o działalności mieszanej, lub mającymi siedzibę w uczestniczących państwach członkowskich oddziałami instytucji kredytowych, które mają siedzibę w nieuczestniczących państwach członkowskich:

- tymi, które są mniej istotne w ujęciu skonsolidowanym, na najwyższym szczeblu konsolidacji w uczestniczących państwach członkowskich, lub mniej istotne w ujęciu indywidualnym w szczególnym przypadku oddziałów mających siedzibę w uczestniczących państwach członkowskich ustanowionych przez instytucje kredytowe, które mają siedzibę w nieuczestniczących państwach członkowskich. Istotność ocenia się w oparciu o następujące kryteria:
 - (i) wielkość;
 - (ii) znaczenie dla gospodarki Unii lub dowolnego uczestniczącego państwa członkowskiego;
 - (iii) istotność działalności transgranicznej.

W odniesieniu do akapitu pierwszego powyżej instytucji kredytowej lub finansowej spółki holdingowej lub finansowej spółki holdingowej o działalności mieszanej nie uznaje się za mniej istotną – chyba że znajduje to uzasadnienie w szczególnych okolicznościach, które należy sprecyzować w metodologii – o ile spełniony jest dowolny z poniższych warunków:

- (i) całkowita wartość ich aktywów przekracza 30 mld EUR;
- (ii) stosunek całkowitej wartości ich aktywów do PKB uczestniczącego państwa członkowskiego siedziby przekracza 20%, chyba że całkowita wartość ich aktywów jest niższa niż 5 mld EUR;
- (iii) w następstwie powiadomienia, w którym dany właściwy organ krajowy stwierdza, że uznaje taką instytucję za instytucję o istotnym znaczeniu dla gospodarki krajowej, EBC podejmuje – po przeprowadzeniu wszechstronnej oceny, w tym oceny bilansu, tej instytucji kredytowej – decyzję potwierdzającą takie znaczenie.

EBC może również z własnej inicjatywy uznać daną instytucję za instytucję o istotnym znaczeniu, jeżeli ustanowiła ona bankowe jednostki zależne w co najmniej dwóch uczestniczących państwach członkowskich, a transgraniczne aktywa lub pasywa tej instytucji stanowią istotną część jej całkowitych aktywów lub pasywów, z zastrzeżeniem warunków określonych w metodologii.

Tych, dla których publiczna pomoc finansowa była wnioskowana lub otrzymana bezpośrednio z EISF [Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej (EISF)] lub EMS [Europejskiego Mechanizmu Stabilności (EMS)], nie uznaje się za mniej istotne.

Niezależnie od przepisów poprzednich akapitów EBC wykonuje zadania powierzone mu na mocy niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do trzech najistotniejszych instytucji kredytowych w każdym z uczestniczących państw członkowskich, chyba że szczególne okoliczności uzasadniają odmienne postępowanie.

5. W odniesieniu do instytucji kredytowych, o których mowa w ust. 4, i w ramach określonych w ust. 7:

[...]

- b) jeżeli konieczne jest zapewnienie spójnego stosowania wysokich standardów nadzoru, EBC może w dowolnym momencie, z własnej inicjatywy po skonsultowaniu się z właściwymi organami krajowymi lub na wniosek właściwego organu krajowego, podjąć decyzję o tym, że sam będzie bezpośrednio wykonywał wszelkie stosowne uprawnienia w odniesieniu do jednej lub więcej instytucji kredytowych, o których mowa w ust. 4, w tym w przypadku, gdy pomoc finansowa była wnioskowana lub otrzymana pośrednio z Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej lub Europejskiego Mechanizmu Stabilności;

[...].

6. Bez uszczerbku dla ust. 5 niniejszego artykułu właściwe organy krajowe wykonują zadania, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. b), d)–g) i i) oraz są odpowiedzialne za te zadania, jak również za przyjmowanie wszelkich stosownych decyzji nadzorczych w odniesieniu do instytucji kredytowych, o których mowa w ust. 4 akapit pierwszy niniejszego artykułu, w ramach i z zastrzeżeniem procedur, o których mowa w ust. 7 niniejszego artykułu.

[...]

Właściwe organy krajowe regularnie składają EBC sprawozdania z wykonywania zadań realizowanych na mocy niniejszego artykułu.

7. W porozumieniu z właściwymi organami krajowymi i na podstawie propozycji Rady ds. Nadzoru, EBC przyjmuje i podaje do publicznej wiadomości ramy porządkujące praktyczne ustalenia stosowania niniejszego artykułu. [...]

8. Każdorazowo gdy EBC korzysta z pomocy właściwych organów krajowych lub wyznaczonych organów krajowych do celów wykonywania zadań powierzonych mu na mocy niniejszego rozporządzenia, EBC i właściwe organy krajowe przestrzegają przepisów określonych w stosownych aktach unijnych dotyczących przydziału obowiązków oraz współpracy między właściwymi organami z poszczególnych państw członkowskich”.

6 Artykuł 24 rozporządzenia nr 1024/2013 stanowi:

„1. EBC utworzy Administracyjną Radę Odwoławczą, której zadaniem będzie przeprowadzanie wewnętrznego administracyjnego przeglądu decyzji podjętych przez EBC w ramach wykonywania uprawnień powierzonych mu na mocy niniejszego rozporządzenia w związku z wnioskiem o przegląd wniesionym zgodnie z ust. 5. Zakres takiego przeglądu powinien obejmować proceduralną i merytoryczną zgodność takich decyzji z niniejszym rozporządzeniem.

[...]

5. Każda osoba fizyczna lub prawna może w przypadkach, o których mowa w ust. 1, wystąpić z wnioskiem o przegląd decyzji EBC na mocy niniejszego rozporządzenia, która jest do niej skierowana lub która jej bezpośrednio i indywidualnie dotyczy. Wniosek o przegląd decyzji Rady Prezesów, o której mowa w ust. 7, jest niedopuszczalny.

6. Wniosek o przegląd wraz z uzasadnieniem składa się EBC w formie pisemnej w terminie jednego miesiąca od daty powiadomienia osoby występującej z wnioskiem o decyzji lub – w razie braku takiego powiadomienia – od dnia, w którym dowiedziała się ona o decyzji, w zależności od przypadku.

7. Po wydaniu orzeczenia co do dopuszczalności wniosku o przegląd Administracyjna Rada Odwoławcza wydaje opinię w terminie odpowiednim do pilności sprawy i nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania wniosku i przekazuje sprawę Radzie ds. Nadzoru do celów przygotowania nowego projektu decyzji. Rada ds. Nadzoru bierze pod uwagę opinię Administracyjnej Rady Odwoławczej i niezwłocznie przedkłada Radzie Prezesów nowy projekt decyzji. Nowy projekt decyzji uchyla pierwotną decyzję, zastępuje ją decyzją o identycznej treści lub zastępuje ją zmienioną decyzją. Nowy projekt decyzji uznaje się za przyjęty, chyba że Rada Prezesów wyrazi sprzeciw w maksymalnym terminie dziesięciu dni roboczych.

[...]

9. Opinia wyrażona przez Administracyjną Radę Odwoławczą, nowy projekt decyzji przedłożony przez Radę ds. Nadzoru i decyzja przyjęta przez Radę Prezesów na mocy niniejszego artykułu, wraz z uzasadnieniami, są przekazywane stronom.

10. EBC przyjmuje decyzję ustanawiającą przepisy operacyjne Administracyjnej Rady Odwoławczej.

[...]”.

Rozporządzenie nr 468/2014

- 7 Motyw 9 rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 468/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającego ramy współpracy pomiędzy Europejskim Bankiem Centralnym a właściwymi organami krajowymi oraz wyznaczonymi organami krajowymi w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego (rozporządzenia ramowego w sprawie Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego) (Dz.U. 2014, L 141, s. 1) stanowi:

„[...] niniejsze rozporządzenie rozwija i doprecyzowuje ustanowione w rozporządzeniu w sprawie Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego procedury współpracy w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego między EBC a właściwymi organami krajowymi oraz, w odpowiednich przypadkach, wyznaczonymi organami krajowymi, a poprzez to zapewnia efektywne i spójne funkcjonowanie Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego”.

- 8 Zgodnie z art. 1 ust. 1 tego rozporządzenia:

„Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące:

- a) ram, o których mowa w art. 6 ust. 7 rozporządzenia [nr 1024/2013], a mianowicie ram porządkujących praktyczne ustalenia wdrażające art. 6 rozporządzenia [nr 1024/2013], dotyczące współpracy w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego; ramy te obejmują:
- (i) szczególną metodologię oceny i kontroli tego, czy nadzorowany [objęty nadzorem ostrożnościowym] podmiot sklasyfikowany jest jako istotny bądź mniej istotny w rozumieniu kryteriów określonych w art. 6 ust. 4 rozporządzenia [nr 1024/2013], oraz ustalenia wynikające z tej oceny;

[...]

[...]”.

- 9 Artykuł 70 rzeczono rozporządzenia, zatytułowany „Szczególne okoliczności powodujące klasyfikację [zaklasyfikowanie] istotnego nadzorowanego [objętego nadzorem ostrożnościowym] podmiotu jako mniej istotnego”, stanowi:

„1. Szczególne okoliczności, o jakich mowa w drugim i piątym akapicie art. 6 ust. 4 rozporządzenia [nr 1024/2013] (dalej zwane »szczególnymi okolicznościami«) mają miejsce, jeżeli istnieją specyficzne i faktyczne okoliczności, ze względu na które klasyfikacja [zaklasyfikowanie] nadzorowanego [objętego nadzorem ostrożnościowym] podmiotu jako istotnego jest nieuzasadnion[e] w świetle celów i zasad rozporządzenia [nr 1024/2013], a w szczególności potrzeby zapewnienia spójnego stosowania wysokich standardów nadzoru.

2. Termin »szczególne okoliczności« podlega ścisłej wykładni”.

- 10 Artykuł 71 rozporządzenia nr 468/2014, zatytułowany „Ocena istnienia szczególnych okoliczności”, ma następujące brzmienie:

„1. Istnienie szczególnych okoliczności, uzasadniających klasyfikację [zaklasyfikowanie] jako mniej istotnego podmiotu, który w innych okolicznościach byłby istotny, określa się oddzielnie dla każdego przypadku oraz konkretnie w odniesieniu do danego nadzorowanego [objętego nadzorem ostrożnościowym] podmiotu lub nadzorowanej [objętej nadzorem ostrożnościowym] grupy, nie zaś dla całych kategorii nadzorowanych [objętych nadzorem ostrożnościowym] podmiotów.

[...]”.

Decyzja 2014/360

- 11 Decyzja Europejskiego Banku Centralnego 2014/360/UE z dnia 14 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Administracyjnej Rady Odwoławczej i jej regulaminu operacyjnego (Dz.U. 2014, L 175, s. 47) ustanowiła Administracyjną Radę Odwoławczą (zwaną dalej także „Radą Odwoławczą”), o której mowa w art. 24 rozporządzenia nr 1024/2013.

- 12 Artykuł 7 ust. 1 tej decyzji przewiduje:

„Każda osoba fizyczna lub prawna, do której skierowana jest decyzja EBC wydana na podstawie rozporządzenia [nr 1024/2013] lub której taka decyzja bezpośrednio i indywidualnie dotyczy, a która pragnie złożyć wnioski o przeprowadzanie wewnętrznego administracyjnego przeglądu tej decyzji [...], składa sekretarzowi powiadomienie o przeglądzie, wskazujące na tę decyzję. Powiadomienie należy złożyć w jednym z języków urzędowych Unii Europejskiej”.

- 13 Artykuł 16 rzeczonyj decyzji przewiduje:

„1. Rada Odwoławcza przyjmuje opinię w sprawie przeglądu w terminie stosownym do pilności sprawy, lecz nie później niż dwa miesiące od dnia otrzymania powiadomienia o przeglądzie.

2. Opinia zawiera wskazania dotyczące tego, czy pierwotna decyzja powinna zostać uchylona, zastąpiona decyzją o identycznej treści lub zmieniona. W tym ostatnim przypadku opinia zawiera propozycje niezbędnych zmian.

[...]”.

- 14 Artykuł 18 owej decyzji stanowi:

„Opinię Rady Odwoławczej, nowy projekt decyzji przedłożony przez Radę ds. Nadzoru oraz nową decyzję Rady Prezesów sekretarz Rady Prezesów przekazuje stronom, załączając odpowiednie uzasadnienie”.

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

- 15 Landeskreditbank jest ustanowioną w drodze ustawy osobą prawną prawa publicznego, w której kraj związkowy Badenia-Wirtembergia (Niemcy) posiada wszystkie udziały.

- 16 W dniu 25 czerwca 2014 r. EBC poinformował Landeskreditbank, że zasadniczo ze względu na swój rozmiar podlega on jego wyłącznemu nadzorowi, a nie nadzorowi dzielonemu w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego na podstawie art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 1024/2013, i wezwał go do przedstawienia uwag.

- 17 W dniu 10 lipca 2014 r. Landeskreditbank zakwestionował tę analizę, podnosząc w szczególności istnienie szczególnych okoliczności w rozumieniu tego przepisu oraz art. 70 i 71 rozporządzenia nr 468/2014.
- 18 W dniu 1 września 2014 r. EBC przyjął decyzję uznającą Landeskreditbank za „istotny podmiot” w rozumieniu art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 1024/2013.
- 19 W dniu 6 października 2014 r. Landeskreditbank złożył wniosek o przegląd tej decyzji na podstawie art. 24 ust. 1, 5 i 6 rozporządzenia nr 1024/2013 w związku z art. 7 decyzji 2014/360. Wysłuchanie przed Administracyjną Radą Odwoławczą odbyło się w dniu 23 października 2014 r.
- 20 W dniu 20 listopada 2014 r. Administracyjna Rada Odwoławcza wydała opinię stwierdzającą zgodność z prawem decyzji wydanej przez EBC w dniu 1 września 2014 r.
- 21 W drodze spornej decyzji w dniu 5 stycznia 2015 r. EBC uchylił i zastąpił ową decyzję, utrzymując jednak zakwalifikowanie Landeskreditbank jako „istotnego podmiotu”. W decyzji tej EBC podkreślił zasadniczo, co następuje:
- zakwalifikowanie Landeskreditbank jako „istotnego podmiotu” nie było sprzeczne z celami rozporządzenia nr 1024/2013;
 - profil ryzyka podmiotu nie był istotną kwestią na etapie jego kwalifikacji, a art. 70 rozporządzenia nr 468/2014 nie można interpretować jako obejmującego kryteria, które nie mają oparcia w rozporządzeniu nr 1024/2013;
 - nawet gdyby EBC uznał, że w wypadku Landeskreditbank istniały szczególne okoliczności, powinien był on również ocenić, czy takie okoliczności usprawiedliwiają przekwalifikowanie Landeskreditbank na podmiot „mniej istotny”;
 - na podstawie art. 70 ust. 2 rozporządzenia nr 468/2014 pojęcie „szczególnych okoliczności” podlega ścisłej wykładni, a zatem tylko gdyby bezpośredni nadzór EBC był nieuzasadniony, można by było zmienić kwalifikację podmiotu z „istotnego” na „mniej istotny”;
 - uwzględnienie zasady proporcjonalności do celów wykładni nie zobowiązuje go do zbadania, czy zastosowanie kryteriów art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 1024/2013 do podmiotu miało charakter proporcjonalny, a badanie „nieuzasadnionego” charakteru zakwalifikowania podmiotu jako istotnego nie równoważy takiego badania proporcjonalności;
 - odpowiedni charakter krajowych ram nadzoru i ich zdolność do stosowania wysokich standardów nadzoru nie pozwalają stwierdzić nieuzasadnionego charakteru bezpośredniego nadzoru ostrożnościowego sprawowanego przez EBC, ponieważ rozporządzenie nr 1024/2013 nie uzależnia tego od wykazania nieodpowiedniego charakteru krajowych ram nadzoru lub krajowych standardów nadzoru.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

- 22 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 12 marca 2015 r. Landeskreditbank wniósł skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji.
- 23 Na poparcie swojej skargi podniósł on pięć zarzutów, dotyczących, w istocie: pierwszy – naruszenia art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 1024/2013 i art. 70 rozporządzenia nr 468/2014 przy wyborze kryteriów zastosowanych przez EBC, drugi – oczywistych błędów w ocenie stanu faktycznego, trzeci –

naruszenia obowiązku uzasadnienia, czwarty – nadużycia władzy przez EBC wynikającego z nieskorzystania z przysługujących mu uprawnień dyskrecyjnych, oraz piąty – naruszenia przez EBC obowiązku uwzględnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy.

24 W zaskarżonym wyroku Sąd oddalił skargę Landeskreditbank.

Żądania stron

25 W odwołaniu Landeskreditbank wnosi do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku;
- stwierdzenie nieważności spornej decyzji i zarządzenie utrzymania w mocy skutków zastąpienia decyzji EBC z dnia 1 września 2014 r.;
- posiłkowo – uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania; oraz
- obciążenie EBC kosztami postępowania.

26 EBC wnosi do Trybunału o:

- oddalenie odwołania; oraz
- obciążenie Landeskreditbank kosztami postępowania.

27 Komisja Europejska wnosi do Trybunału o:

- oddalenie odwołania; oraz
- obciążenie Landeskreditbank kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

28 Na poparcie odwołania Landeskreditbank podnosi trzy zarzuty.

W przedmiocie zarzutu pierwszego

29 W pierwszym zarzucie Landeskreditbank podnosi naruszenie prawa Unii w ramach wykładni i zastosowania art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 i art. 70 rozporządzenia nr 468/2014.

30 Zarzut ów dzieli się na trzy części.

W przedmiocie pierwszej części zarzutu pierwszego

– Argumentacja stron

- 31 W pierwszej części zarzutu pierwszego Landeskreditbank twierdzi w istocie, że Sąd dokonał błędnej wykładni pojęcia „szczególnych okoliczności” w rozumieniu art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 i art. 70 rozporządzenia nr 468/2014 oraz w szczególności że Sąd niesłusznie nie dokonał wykładni tych przepisów zgodnie z zasadą proporcjonalności.
- 32 Zdaniem Landeskreditbank rozporządzenie nr 1024/2013 przeniosło na EBC wyłączną kompetencję w zakresie nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi jedynie w odniesieniu do istotnych instytucji, przy czym organy krajowe pozostają właściwe do sprawowania nadzoru ostrożnościowego nad mniej istotnymi instytucjami.
- 33 W tym względzie Landeskreditbank uważa, że zgodnie z zasadą proporcjonalności Sąd powinien był zinterpretować art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 i art. 70 rozporządzenia nr 468/2014 w ten sposób, że podmiot należy zakwalifikować jako „mniej istotny”, gdy ze względu na szczególne i faktyczne okoliczności związane z daną sprawą okazuje się, iż bezpośredni nadzór ostrożnościowy nad tym podmiotem sprawowany przez właściwe organy krajowe pozwala na osiągnięcie celów rozporządzenia nr 1024/2013 co najmniej tak dobrze jak bezpośredni nadzór ostrożnościowy sprawowany przez EBC.
- 34 Ponadto Landeskreditbank zarzuca Sądowi naruszenie zasady interpretacji „ut res magis valeat quam pereat” i zakaz wymagania probatio diabolic, jako że przyjęta przez Sąd wykładnia pojęcia „szczególnych okoliczności” w rozumieniu art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 i art. 70 rozporządzenia nr 468/2014 pozbawia te przepisy skuteczności (effet utile) poprzez uniemożliwienie przedstawienia dowodu na istnienie takich okoliczności.
- 35 EBC i Komisja kwestionują argumentację Landeskreditbank.

– Ocena Trybunału

- 36 Jak słusznie zauważył Sąd w pkt 64 zaskarżonego wyroku, dokonana przez Sąd wykładnia przepisów dotyczących kompetencji przyznanych EBC przez Radę w zakresie nadzoru ostrożnościowego nie może zostać podważona argumentacją wnoszącego odwołanie, która opiera się na postulatce utrzymania na korzyść organów krajowych, na podstawie art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 1024/2013, kompetencji do wykonywania zadań wymienionych w art. 4 ust. 1 lit. b) i d)–i) tego rozporządzenia w odniesieniu do podmiotów zakwalifikowanych jako „mniej istotne”.
- 37 Otóż w odniesieniu najpierw do zakresu kompetencji EBC w przedmiocie bezpośredniego nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi należy przypomnieć, że art. 4 rozporządzenia nr 1024/2013, zatytułowany „Zadania powierzone EBC”, przewiduje w ust. 1, że w ramach art. 6 tego rozporządzenia EBC posiada „wyłączną kompetencję” w zakresie wykonywania, do celów nadzoru ostrożnościowego, wymienionych w tym art. 4 ust. 1 zadań w odniesieniu do „wszystkich” instytucji kredytowych mających siedzibę w uczestniczących państwach członkowskich, nie wprowadzając rozróżnienia między instytucjami istotnymi i mniej istotnymi.
- 38 Z brzmienia art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 1024/2013 wynika zatem, że EBC dysponuje wyłączną kompetencją w zakresie wykonywania zadań wymienionych w tym przepisie w odniesieniu do wszystkich tych instytucji.

- 39 Prawdą jest, że na podstawie art. 6 ust. 1 rozporządzenie nr 1024/2013 EBC wykonuje swoje zadania w ramach jednolitego mechanizmu nadzorczego, w którego skład wchodzi EBC i właściwe organy krajowe, oraz odpowiada za skuteczne i spójne funkcjonowanie tego mechanizmu.
- 40 To w tym kontekście, zgodnie z art. 6 ust. 6 rozporządzenia nr 1024/2013, właściwe organy krajowe wykonują zadania, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. b), d)–g) i i) tego rozporządzenia, oraz są odpowiedzialne za te zadania, jak również za przyjmowanie wszelkich stosownych decyzji nadzorczych w odniesieniu do instytucji kredytowych, o których mowa w tym art. 6 ust. 4 akapit pierwszy, czyli instytucji, które zgodnie z kryteriami wskazanymi w tym ostatnim przepisie są „mniej istotne”.
- 41 Właściwe organy krajowe pomagają w ten sposób EBC w wykonywaniu zadań powierzonych mu na mocy rozporządzenia nr 1024/2013 poprzez zdecentralizowane wykonywanie niektórych z tych zadań w odniesieniu do mniej istotnych instytucji kredytowych w rozumieniu art. 6 ust. 4 akapit pierwszy tego rozporządzenia.
- 42 Jak wynika z motywu 9 rozporządzenia nr 468/2014, rozporządzenie to doprecyzowuje i rozwija ustanowione w rozporządzeniu nr 1024/2013 procedury współpracy w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego między EBC a właściwymi organami krajowymi, a poprzez to zapewnia efektywne i spójne funkcjonowanie owego mechanizmu.
- 43 I tak zgodnie z art. 1 ust. 1 lit. a) rozporządzenia nr 468/2014 celem tego aktu jest w szczególności określenie ram, o których mowa w art. 6 ust. 7 rozporządzenia nr 1024/2013, a mianowicie ram porządkujących praktyczne ustalenia wdrażające ów art. 6, który określa zasady współpracy między EBC a właściwymi organami krajowymi w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego.
- 44 W szczególności zgodnie ze wspomnianym art. 1 ust. 1 lit. a) ppkt (i) rozporządzenie nr 468/2014 zawiera w części IV przepisy dotyczące ustalenia, zgodnie z kryteriami określonymi w art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 1024/2013, istotnego lub mniej istotnego charakteru podmiotu objętego nadzorem ostrożnościowym i definiuje w tym kontekście pojęcie „szczególnych okoliczności” w rozumieniu tego ostatniego przepisu mogących uzasadniać zaklasyfikowanie objętego nadzorem ostrożnościowym podmiotu jako mniej istotnego, chociaż spełnia on kryteria zaklasyfikowania jako istotny.
- 45 W tym względzie art. 70 ust. 1 rozporządzenia nr 468/2014 przewiduje, że takimi szczególnymi okolicznościami są specyficzne i faktyczne okoliczności, ze względu na które zaklasyfikowanie objętego nadzorem ostrożnościowym podmiotu jako istotnego jest nieuzasadnione w świetle celów i zasad rozporządzenia nr 1024/2013, a w szczególności potrzeby zapewnienia spójnego stosowania wysokich standardów nadzoru.
- 46 Z brzmienia tego przepisu wynika, że istotnymi okolicznościami uzasadniającymi – na potrzeby sprawowania bezpośredniego nadzoru ostrożnościowego – zaklasyfikowanie jako mniej istotnego podmiotu, który na podstawie kryteriów określonych w art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 powinien być sklasyfikowany jako istotny, są jedynie te odnoszące się do uzasadnionego lub nieuzasadnionego charakteru zaklasyfikowania tego podmiotu jako istotnego.
- 47 W konsekwencji bezpośredni nadzór ostrożnościowy sprawowany przez organy krajowe nad istotnym podmiotem jest możliwy jedynie w przypadku wystąpienia okoliczności wskazujących, że zaklasyfikowanie tego podmiotu jako istotnego jest nieuzasadnione do osiągnięcia celów zamierzonych przez rozporządzenie nr 1024/2013.
- 48 Jak wskazał Sąd w pkt 44 i 46 zaskarżonego wyroku, brzmienie art. 70 ust. 1 rozporządzenia nr 468/2014 nie zawiera żadnej wzmianki o badaniu konieczności bezpośredniego nadzoru ostrożnościowego EBC nad istotnym podmiotem, a z wykładni literalnej tego przepisu nie wynika, iż

fakt, że sprawowanie bezpośredniego nadzoru ostrożnościowego nad tym podmiotem przez organy krajowe byłoby równie właściwe do osiągnięcia celów tego rozporządzenia jak nadzór sprawowany przez sam EBC, mógłby uzasadniać zakwalifikowanie rzeczonoego podmiotu jako mniej istotnego.

- 49 W konsekwencji, jak orzekł Sąd w pkt 54, 63 i 72 zaskarżonego wyroku, jeśli chodzi o zadania określone w art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 1024/2013, Rada powierzyła EBC wyłączną kompetencję, której zdecentralizowane wykonywanie przez organy krajowe w ramach Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego i pod kontrolą EBC w odniesieniu do mniej istotnych instytucji kredytowych w rozumieniu art. 6 ust. 4 akapit pierwszy owego rozporządzenia i w odniesieniu do niektórych z tych zadań umożliwia art. 6 tego rozporządzenia, przyznając jednak EBC wyłączną kompetencję do ustalenia treści pojęcia „szczególnych okoliczności” w rozumieniu owego art. 6 ust. 4 akapit drugi, która to kompetencja została wykonana przez przyjęcie art. 70 i 71 rozporządzenia nr 468/2014.
- 50 Następnie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 zaklasyfikowanie jako mniej istotnej instytucji kredytowej, takiej jak Landeskreditbank, której całkowita wartość aktywów przekracza 30 mld EUR, jest uwarunkowane tym, że znajduje to uzasadnienie w szczególnych okolicznościach w rozumieniu tego przepisu.
- 51 W tym względzie Landeskreditbank niesłusznie twierdzi, że Sąd dokonał wykładni art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 i art. 70 rozporządzenia nr 468/2014 bez uwzględnienia zasady proporcjonalności.
- 52 Należy bowiem stwierdzić, że w pkt 66–85 zaskarżonego wyroku Sąd dokonał wykładni tych przepisów, uwzględniając tę zasadę.
- 53 W szczególności w pkt 68 zaskarżonego wyroku Sąd słusznie przypomniał, że ocena proporcjonalności środka musi iść w parze z poszanowaniem zakresu uznania, jaki został ewentualnie przyznany instytucjom Unii podczas jego przyjęcia (zob. podobnie wyrok z dnia 12 grudnia 2006 r., Niemcy/Parlament i Rada, C-380/03, EU:C:2006:772, pkt 145 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 54 W tym kontekście należy zauważyć, że przepisy rozporządzeń nr 1024/2013 i nr 468/2014 przyznają EBC uprawnienia decyzyjne uwzględniające okoliczności faktyczne oraz ustanawiają warunki proporcjonalne do tych okoliczności. Zgodnie z art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 podmiot, który nie może zostać uznany za mniej istotny na podstawie kryteriów wymienionych w tym przepisie, może zostać jednak uznany za taki, jeżeli uzasadniają to szczególne okoliczności określone w art. 70 rozporządzenia nr 468/2014.
- 55 Rzeczone przepisy dotyczą sytuacji, w której bezpośredni nadzór ostrożnościowy nad istotnym podmiotem sprawowany przez organy krajowe umożliwiłby lepsze osiągnięcie celów zamierzonych przez rozporządzenie nr 1024/2013 niż bezpośredni nadzór ostrożnościowy nad tym podmiotem sprawowany przez EBC, czy też odwrotnie – sytuacji, w której ten drugi nadzór nie pozwoliłby osiągnąć powyższych celów tak dobrze jak bezpośredni nadzór ostrożnościowy nad danym podmiotem sprawowany przez rzeczono organy.
- 56 Natomiast zgodnie z art. 6 ust. 5 lit. b) rozporządzenia nr 1024/2013, jeżeli konieczne jest zapewnienie spójnego stosowania wysokich standardów nadzoru, EBC może w dowolnym momencie, z własnej inicjatywy po skonsultowaniu się z właściwymi organami krajowymi lub na wniosek właściwego organu krajowego, podjąć decyzję o tym, że sam będzie bezpośrednio wykonywał wszelkie stosowne uprawnienia w odniesieniu do jednej lub kilku instytucji kredytowych, o których mowa w tym art. 6 ust. 4.

- 57 Przepisy te odwołują się do różnych kryteriów, a mianowicie, z jednej strony, do kryterium nieuzasadnionego charakteru zakwalifikowania podmiotu objętego nadzorem ostrożnościowym jako istotnego i, z drugiej strony, do kryterium konieczności wykonywania przez EBC istotnych kompetencji.
- 58 Dokonane w pkt 62 zaskarżonego wyroku porównanie wskazanych przepisów potwierdza ocenę Sądu przedstawioną w pkt 77 owego wyroku, zgodnie z którą prawodawca Unii poprzez utworzenie Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego w art. 6 rozporządzenia nr 1024/2013 pogodził uwzględnienie roli państw członkowskich w stosowaniu prawa Unii ze spełnieniem celów tego rozporządzenia.
- 59 Wynika stąd, że zasada proporcjonalności została uwzględniona przez prawodawcę Unii oraz że EBC nie był zobowiązany, jak podkreślił Sąd w pkt 75 zaskarżonego wyroku, do analizowania w poszczególnym wypadku, czy mimo stosowania kryteriów zawartych w art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 istotna instytucja nie powinna podlegać bezpośredniemu nadzorowi organów krajowych na tej podstawie, że są one właściwsze do osiągnięcia celów tego rozporządzenia.
- 60 W konsekwencji Sąd nie naruszył prawa, orzekając w pkt 80 zaskarżonego wyroku, że „specyficzne i faktyczne okoliczności, ze względu na które zaklasyfikowanie [objętego nadzorem ostrożnościowym] podmiotu jako istotnego jest nieuzasadnione”, o których mowa w art. 70 ust. 1 rozporządzenia nr 468/2014, odnoszą się wyłącznie do specyficznych i faktycznych okoliczności oznaczających, że bezpośredni nadzór ostrożnościowy sprawowany przez organy krajowe jest właściwszy do osiągnięcia tych celów i zasad, a w szczególności konieczności zapewnienia spójnego stosowania wysokich standardów nadzoru ostrożnościowego, niż bezpośredni nadzór ostrożnościowy sprawowany przez EBC.
- 61 Zasadność dokonanej w ten sposób wykładni Sądu wzmacnia fakt, że zgodnie z art. 70 ust. 2 rozporządzenia nr 468/2014 wyrażenie „szczególne okoliczności”, wspomniane w art. 70 ust. 1 tego rozporządzenia oraz w art. 6 ust. 4 akapity drugi i piąty rozporządzenia nr 1024/2013, podlega ścisłej wykładni.
- 62 Na koniec argument, zgodnie z którym przyjęta przez Sąd wykładnia pojęcia „szczególnych okoliczności” w rozumieniu art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 i art. 70 rozporządzenia nr 468/2014 pozbawia te przepisy skuteczności (effet utile) poprzez uniemożliwienie przedstawienia dowodu na istnienie takich okoliczności, należy odrzucić.
- 63 Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 74 opinii, nic bowiem nie wskazuje na to, iż wykładnia ta, zgodna z brzmieniem i celami rozporządzeń nr 1024/2013 i nr 468/2014, powodowałaby, że Landeskreditbank nie miałby możliwości powołania się na „szczególne okoliczności” w rozumieniu wskazanych przepisów i przedstawienia dowodu na ich istnienie.
- 64 W tej sytuacji przedstawiona przez Sąd wykładnia pojęcia „szczególnych okoliczności” w rozumieniu tych przepisów nie jest dotknięta błędem co do prawa.
- 65 Wobec powyższego pierwszą część zarzutu pierwszego należy oddalić.

W przedmiocie drugiej części zarzutu pierwszego

– Argumentacja stron

- 66 W drugiej części zarzutu pierwszego Landeskreditbank twierdzi, iż w wyniku nieuznania w pkt 101–112 zaskarżonego wyroku istnienia oczywistego błędu w ocenie stanu faktycznego popełnionego przez EBC Sąd dopuścił się w owym wyroku naruszenia prawa.

- 67 W szczególności Landeskreditbank uważa, że Sąd powinien był, w tym na podstawie własnej wykładni odpowiednich przepisów, zbadać jego konkretną argumentację dotyczącą okoliczności faktycznych oraz zweryfikować, czy zgodnie z tą argumentacją bezpośredni nadzór ostrożnościowy sprawowany przez organy krajowe pozwoliłby na lepsze osiągnięcie celów rozporządzenia nr 1024/2013 niż bezpośredni nadzór sprawowany przez EBC.
- 68 Ponadto Landeskreditbank podnosi, że nawet jeżeli Sąd zbadał argumentację Landeskreditbank, zgodnie z którą różnorodność ram prawnych i organów kontrolnych obejmujących jego działalność uzasadnia nadzór ostrożnościowy sprawowany przez organy krajowe, Sąd dopuścił się błędu w ocenie.
- 69 EBC i Komisja kwestionują argumentację Landeskreditbank.

– Ocena Trybunału

- 70 Ze względu na to, iż – jak wynika z pkt 87, 88, 102, 104 i 108 zaskarżonego wyroku – argumentacja Landeskreditbank przed Sądem polegała na twierdzeniu, że bezpośredni nadzór ostrożnościowy sprawowany przez niemieckie organy jest wystarczający do osiągnięcia celów rozporządzenia nr 1024/2013 i do zapewnienia spójnego stosowania wysokich standardów nadzoru ostrożnościowego oraz że bezpośredni nadzór ostrożnościowy sprawowany przez EBC nie jest konieczny w tym zakresie, Sąd słusznie uznał – uwzględniając jego wykładnię pojęcia „szczególnych okoliczności” w rozumieniu art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 i art. 70 rozporządzenia nr 468/2014, której zasadność została potwierdzona w ramach analizy pierwszej części pierwszego zarzutu rozpatrywanego odwołania – tę argumentację za pozbawioną znaczenia dla sprawy.
- 71 Ponadto samo twierdzenie Landeskreditbank, zgodnie z którym ze względu na różnorodność ram prawnych i organów kontrolnych obejmujących jego działalność, nadzór ostrożnościowy sprawowany przez organy krajowe umożliwiłby lepsze osiągnięcie celów rozporządzenia nr 1024/2013 niż nadzór ostrożnościowy sprawowany przez EBC, jest – poza tym, że zostało ono wysunięte dopiero na etapie repliki przed Sądem – w oczywisty sposób niewystarczające do wykazania nieuzasadnionego charakteru tego ostatniego nadzoru i nie może zobowiązywać Sądu do weryfikacji ewentualnego istnienia szczególnych okoliczności w rozumieniu wskazanych przepisów.
- 72 W konsekwencji Sąd nie naruszył prawa, oddalając w pkt 112 zaskarżonego wyroku zarzut Landeskreditbank dotyczący popełnienia przez EBC oczywistych błędów w ocenie stanu faktycznego.
- 73 Wynika z tego, że drugą część zarzutu pierwszego należy oddalić.

W przedmiocie trzeciej części zarzutu pierwszego

– Argumentacja stron

- 74 W trzeciej części zarzutu pierwszego Landeskreditbank twierdzi, że Sąd niesłusznie orzekł w pkt 140–142 i 149 zaskarżonego wyroku, iż nie można zarzucić EBC, że nie skorzystał z przysługujących mu uprawnień dyskrecyjnych i że naruszył spoczywający na nim obowiązek zbadania faktów, odrzucając argumentację Landeskreditbank jako pozbawioną znaczenia.
- 75 EBC i Komisja kwestionują argumentację Landeskreditbank.

– Ocena Trybunału

- 76 Jak zauważono w pkt 70 niniejszego wyroku, argumentacja Landeskreditbank przed Sądem polegała w zasadzie na twierdzeniu, że cele rozporządzenia nr 1024/2013 mogą zostać osiągnięte przez bezpośredni nadzór ostrożnościowy sprawowany przez niemieckie organy bez konieczności stosowania w tym względzie bezpośredniego nadzoru ostrożnościowego sprawowanego przez EBC.
- 77 Jednakże w zakresie, w jakim argumentacja ta jest pozbawiona znaczenia dla celów interpretacji pojęcia „szczególnych okoliczności” w rozumieniu art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 i art. 70 rozporządzenia nr 468/2014, jaka wynika z pkt 80 zaskarżonego wyroku oraz z pkt 50 i 51 niniejszego wyroku, Sąd nie naruszył prawa, oddalając w pkt 142 i 150 zaskarżonego wyroku zarzuty czwarty i piąty Landeskreditbank dotyczące, odpowiednio, nadużycia władzy przez EBC wynikającego z niezgodnego z prawem nieskorzystania z przysługujących mu uprawnień dyskrecjonalnych oraz naruszenia ciążącego na EBC obowiązku do zbadania i uwzględnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, ze względu na to, że nie można zarzucić EBC odrzucenia takiej argumentacji i nieuwzględnienia przy zastosowaniu rzeczono art. 70 ust. 1 okoliczności pozbawionych znaczenia w świetle brzmienia tego przepisu.
- 78 Dlatego też trzecią część zarzutu pierwszego należy oddalić.
- 79 W świetle ogółu powyższych rozważań zarzut pierwszy należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu drugiego

- 80 W drugim zarzucie Landeskreditbank podnosi przeinaczenie spornej decyzji i błędną ocenę wymogów jej uzasadnienia.
- 81 Zarzut ów dzieli się na dwie części.

W przedmiocie pierwszej części zarzutu drugiego

– *Argumentacja stron*

- 82 W pierwszej części zarzutu drugiego Landeskreditbank utrzymuje, że Sąd przeinaczył w pkt 31 i 34 zaskarżonego wyroku sporną decyzję poprzez błędne przedstawienie uzasadnienia tej decyzji i zastąpienie go swoim własnym uzasadnieniem.
- 83 W szczególności Landeskreditbank podnosi, że we wskazanej decyzji brak jest kryterium, zgodnie z którym jego zakwalifikowanie jako istotnego podmiotu może być wyłączone tylko pod warunkiem wykazania, że bezpośredni nadzór ostrożnościowy sprawowany przez niemieckie organy umożliwiłby lepsze osiągnięcie celów rozporządzenia nr 1024/2013 niż nadzór sprawowany przez EBC.
- 84 EBC i Komisja kwestionują argumentację Landeskreditbank.

– *Ocena Trybunału*

- 85 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału uzasadnienie wymagane przez art. 296 TFUE powinno być dostosowane do charakteru danego aktu i powinno przedstawiać w sposób jasny i jednoznaczny rozumowanie instytucji, która wydała akt, tak aby umożliwić zainteresowanym

zapoznanie się z uzasadnieniem przyjętego środka, a właściwemu sądowi na dokonanie kontroli (wyroki: z dnia 5 grudnia 2013 r., Solvay/Komisja, C-455/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:796, pkt 90; z dnia 10 marca 2016 r., HeidelbergCement/Komisja, C-247/14 P, EU:C:2016:149, pkt 16).

- 86 W niniejszym przypadku należy zauważyć, że sporna decyzja jest aktem dotyczącym nadzoru ostrożnościowego nad instytucją kredytową sprawowanym przez EBC, który posiada szeroki zakres uznania w tym względzie, ponieważ, jak stanowi motyw 55 rozporządzenia nr 1024/2013, powierzenie EBC zadań nadzorczych oznacza, że będzie na nim spoczywać istotna odpowiedzialność za zapewnienie stabilności finansowej w Unii oraz za wykorzystywanie jego uprawnień nadzorczych w jak najbardziej skuteczny i proporcjonalny sposób.
- 87 Również z utrwalonego orzecznictwa wynika, że wymóg uzasadnienia należy oceniać w odniesieniu do konkretnej sytuacji, w szczególności do treści aktu, charakteru podniesionych argumentów, a także interesu, jaki w uzyskaniu informacji mogą mieć adresaci aktu lub inne osoby, których dotyczy on bezpośrednio i indywidualnie. Nie jest wymagane, aby uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne okoliczności faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu spełnia wymogi art. 296 TFUE, powinna nie tylko opierać się na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulujących daną dziedzinę (wyroki: z dnia 5 grudnia 2013 r., Solvay/Komisja, C-455/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:796, pkt 91; z dnia 10 marca 2016 r., HeidelbergCement/Komisja, C-247/14 P, EU:C:2016:149, pkt 16).
- 88 W tym względzie należy przypomnieć, że na podstawie art. 24 ust. 1 rozporządzenia nr 1024/2013 EBC utworzy Administracyjną Radę Odwoławczą, której zadaniem będzie przeprowadzanie wewnętrznego administracyjnego przeglądu decyzji podjętych przez EBC w ramach wykonywania uprawnień powierzonych mu na mocy tego rozporządzenia.
- 89 W drodze decyzji 2014/360, podjętej na podstawie art. 24 rozporządzenia nr 1024/2013, EBC utworzył tę radę.
- 90 Zgodnie z art. 24 ust. 7 rozporządzenia nr 1024/2013 w przypadku złożenia wniosku o przegląd decyzji podjętej przez EBC na mocy tego rozporządzenia rzeczona Rada – po wydaniu orzeczenia co do dopuszczalności tego wniosku – wydaje opinię i przekazuje sprawę Radzie ds. Nadzoru EBC w celu przygotowania nowego projektu decyzji. Artykuł 16 ust. 2 decyzji 2014/360 przewiduje, że w swojej opinii Administracyjna Rada Odwoławcza proponuje uchylić pierwotną decyzję, zastąpić ją decyzją o identycznej treści lub ją zmienić, a w tym ostatnim przypadku opinia zawiera propozycje niezbędnych zmian. Artykuł 24 ust. 7 rozporządzenia nr 1024/2013 przewiduje, że Rada ds. Nadzoru bierze pod uwagę tę opinię i niezwłocznie przedkłada Radzie Prezesów nowy projekt decyzji, który uchyla pierwotną decyzję, zastępuje ją decyzją o identycznej treści lub zastępuje ją zmienioną decyzją. Ten nowy projekt decyzji uznaje się za przyjęty, chyba że Rada Prezesów wyrazi sprzeciw w maksymalnym terminie dziesięciu dni roboczych.
- 91 Ponadto, zgodnie z art. 24 ust. 9 rozporządzenia nr 1024/2013 i art. 18 decyzji 2014/360 opinia wyrażona przez Administracyjną Radę Odwoławczą, nowy projekt decyzji przedłożony przez Radę ds. Nadzoru i decyzja przyjęta przez Radę Prezesów, wraz z uzasadnieniami, są przekazywane stronom.
- 92 Z art. 24 rozporządzenia nr 1024/2013 i przepisów decyzji 2014/360 wynika zatem, że opinia ta, ten nowy projekt decyzji oraz ta decyzja pochodzą z tej samej instytucji, czyli EBC, i wpisują się w ramy tego samego procesu wewnętrznego administracyjnego przeglądu decyzji podjętych przez tę instytucję przy wykonywaniu kompetencji przyznanych jej w rozporządzeniu nr 1024/2013, i że w konsekwencji są, jak wskazał rzecznik generalny w pkt 98 opinii, nierozzerwalnie ze sobą związane.
- 93 Dlatego też Sąd słusznie zbadał w pkt 31, 34 i 128 zaskarżonego wyroku sporną decyzję w świetle opinii Administracyjnej Rady Odwoławczej, która to opinia zgodnie z art. 24 ust. 9 rozporządzenia nr 1024/2013 i art. 18 decyzji 2014/360 została doręczona Landescreditbank.

- 94 W niniejszej sprawie Sąd ustalił, że opinia wydana w dniu 20 listopada 2014 r. przez Administracyjną Radę Odwoławczą stwierdzała zgodność z prawem decyzji przyjętej przez EBC w dniu 1 września 2014 r., która uznawała Landeskreditbank za „istotny podmiot” w rozumieniu art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 1024/2013, oraz że w drodze spornej decyzji EBC uchylił i zastąpił tę decyzję, utrzymując przy tym tę kwalifikację.
- 95 W konsekwencji, Sąd nie naruszył prawa, orzekając w pkt 127 zaskarżonego wyroku – po stwierdzeniu w pkt 125 zaskarżonego wyroku, że opinia Administracyjnej Rady Odwoławczej stanowiła część kontekstu, w jaki wpisywała się sporna decyzja, i mogła zatem, w zastosowaniu orzecznictwa przypomnianego w pkt 87 niniejszego wyroku, zostać uwzględniona do celów oceny wystarczająco uzasadnionego charakteru tej decyzji – iż z art. 24 ust. 1 i 7 rozporządzenia nr 1024/2013 wynika nieuchronnie, że skoro rzechona decyzja zawiera rozstrzygnięcie zgodne z tą opinią, wpisuje się ona w przedłużenie owej opinii, a zawarte w tej opinii wyjaśnienia mogą zostać uwzględnione do celów analizy wystarczająco uzasadnionego charakteru spornej decyzji.
- 96 W tej sytuacji Sąd nie naruszył też prawa, dokonując w pkt 128 zaskarżonego wyroku – do celów analizy wystarczająco uzasadnionego charakteru spornej decyzji – wykładni łącznej tej decyzji z opinią Administracyjnej Rady Odwoławczej, w stosunku do której orzekł, iż wynika z niej, że z jednej strony EBC uznał, iż „szczególne okoliczności” mogą mieć miejsce tylko pod warunkiem, że cele rozporządzenia nr 1024/2013 są lepiej zapewnione przez bezpośredni nadzór ostrożnościowy sprawowany przez organy krajowe, a z drugiej Landeskreditbank nie wykazał, że warunek ten został względem niego spełniony.
- 97 W tych okolicznościach Sąd nie przeinaczył spornej decyzji.
- 98 Wobec powyższego część pierwszą zarzutu drugiego należy oddalić.

W przedmiocie drugiej części zarzutu drugiego

– Argumentacja stron

- 99 W drugiej części zarzutu drugiego Landeskreditbank stwierdza, że przeinaczając treść spornej decyzji, Sąd dopuścił się także błędu w ocenie poprzez pominięcie tego, iż decyzja ta nie spełnia wymogów uzasadnienia nałożonych przez prawo Unii.
- 100 Landeskreditbank uważa w szczególności, że sporna decyzja jest nielogiczna i wewnętrznie sprzeczna, że nie wskazuje podstaw, na których jest oparta, oraz że nie zawiera analizy argumentacji Landeskreditbank, wobec czego Sąd – wbrew jego twierdzeniom – nie był w stanie dokonać kontroli zgodności z prawem zasadności podstaw tej decyzji.
- 101 EBC i Komisja kwestionują argumentację Landeskreditbank.

– Ocena Trybunału

- 102 Ponieważ część druga zarzutu drugiego została oparta na założeniu, które zostało odrzucone przez Trybunał podczas badania pierwszej części tego zarzutu, polegającym na tym, że Sąd przeinaczył treść spornej decyzji, część drugą tego zarzutu należy oddalić jako bezskuteczną.
- 103 Mając na uwadze całość powyższych rozważań zarzut drugi należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu trzeciego

Argumentacja stron

- 104 W trzecim zarzucie Landeskreditbank podnosi, iż zaskarżony wyrok jest obarczony błędem proceduralnym ze względu na to, że zawiera on elementy, które nie były przedmiotem postępowania.
- 105 Zdaniem Landeskreditbank, poprzez odrzucenie jego argumentacji ze względu na to, iż nie podniósł on, że krajowy nadzór ostrożnościowy zapewniłby lepsze osiągnięcie celów rozporządzenia nr 1024/2013 niż bezpośredni nadzór sprawowany przez EBC, podczas gdy kryterium to nie zostało przywołane w trakcie postępowania przed EBC i przed Sądem, Sąd naruszył prawo do bycia wysłuchanym oraz zasadę kontrydiktoryjności.
- 106 To samo dotyczy przywołania w pkt 111 zaskarżonego wyroku nieistnienia porozumienia lub współpracy między władzami kraju związkowego Badenii-Wirtembergia a niemieckimi organami federalnymi, mogących uczynić współpracę między nimi samymi łatwiejszą niż ich współpracę z EBC.
- 107 EBC i Komisja kwestionują argumentację Landeskreditbank.

Ocena Trybunału

- 108 W pierwszej kolejności nie można uwzględnić argumentu Landeskreditbank, zgodnie z którym kryterium pozwalające stwierdzić istnienie szczególnych okoliczności w rozumieniu art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia nr 1024/2013 i art. 70 ust. 1 rozporządzenia nr 468/2014, a mianowicie, że osiągnięcie celów rozporządzenia nr 1024/2013 byłoby lepiej zapewnione przez bezpośredni nadzór ostrożnościowy sprawowany przez organy krajowe niż przez bezpośredni nadzór ostrożnościowy sprawowany przez EBC, nie zostało przywołane w trakcie postępowania.
- 109 Otóż, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 116 opinii, ze skargi i odpowiedzi na skargę jasno wynika, że kryterium to było omawiane przed Sądem przez strony, przez co prawo Landeskreditbank do bycia wysłuchanym oraz zasada kontrydiktoryjności zostały uszanowane.
- 110 Ponadto, jak zauważył Sąd w pkt 129 zaskarżonego wyroku, analiza zarzutu pierwszego podniesionego przez Landeskreditbank na poparcie skargi o stwierdzenie nieważności potwierdza, iż Landeskreditbank był w stanie zrozumieć argumentację EBC i zakwestionować ją w ramach tego zarzutu, a Sąd był w stanie sprawować kontrolę zgodności z prawem zasadności podstaw spornej decyzji.
- 111 Co więcej, na rozprawie przed Sądem wysłuchane zostały wystąpienia stron i ich odpowiedzi na pytania Sądu.
- 112 W drugiej kolejności, jeżeli chodzi o przywołanie w pkt 111 zaskarżonego wyroku nieistnienia porozumienia lub współpracy między władzami kraju związkowego Badenii-Wirtembergia a niemieckimi organami federalnymi, mogących uczynić współpracę między nimi samymi łatwiejszą niż ich współpracę z EBC, wystarczy wskazać, że przez to przywołanie Sąd ograniczył się – odpowiadając na argument podniesiony przez Landeskreditbank na etapie repliki, zgodnie z którym, biorąc pod uwagę różnorodność ram prawnych i organów kontrolnych obejmujących jego działalność, nadzór ostrożnościowy sprawowany przez władze niemieckie jest właściwszy do zagwarantowania spójnego stosowania wysokich standardów nadzoru ostrożnościowego niż nadzór ostrożnościowy sprawowany przez EBC – do stwierdzenia, że w braku przedstawienia konkretnych dowodów mogących wykazać, że w tym celu wzajemna współpraca organów krajowych jest łatwiejsza niż współpraca z EBC, argument ten należy odrzucić jako nieudowodniony.

- 113 W konsekwencji prawo Landeskreditbank do bycia wysłuchanym oraz zasada kontradyktoryjności nie zostały naruszone przez Sąd.
- 114 W tych okolicznościach zarzut trzeci należy oddalić.
- 115 Z całości powyższych rozważań wynika, że odwołanie należy oddalić w całości.

W przedmiocie kosztów

- 116 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania, jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach.
- 117 Zgodnie z art. 138 § 1 tego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 wspomnianego regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- 118 Ponieważ EBC wniósł o obciążenie Landeskreditbank kosztami postępowania, a ten ostatni przegrał sprawę w postępowaniu odwoławczym, należy obciążyć Landeskreditbank, poza jego własnymi kosztami, także kosztami poniesionymi przez EBC i Komisję.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

1) Odwołanie zostaje oddalone.

2) Landeskreditbank Baden-Württemberg – Förderbank zostaje obciążony kosztami postępowania.

Podpisy